

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJOJ LUCI
Broj: 11 0 U 038058 25 U
Dana: 23.4.2025. godine

Okružni sud u Banjoj Luci, po sudiji pojedincu Igoru Mariću, uz učešće zapisničara Vesne Malešević, u upravnom sporu po tužbi T. D. iz Banja Luke, ulica [...] (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj 05.04/053-48-7/23 od 26.11.2024. godine Ministra energetike i rudarstva Republike Srpske, Trg Republike Srpske broj 1, Banja Luka (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu odobravanja pristupa informacijama, dana 23.4.2025. godine, donosi sljedeću

PRESUDU

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 200,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos počev od 23.4.2025. godine pa do isplate, a sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove presude.

Obrazloženje

Osporenim aktom je odbijena žalba tužioca podnesena dana 14.11.2024. godine protiv obavještenja Službenika za informisanje Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske (u daljem tekstu: prvostepeni organ) broj 05.04/053-48-5/23 od 24.10.2024. godine (u daljem tekstu: prvostepeni akt), kojim se tužilac obavještava da se odbija njegov zahtjev za pristup informacijama od 31.1.2023. godine, kao neosnovan.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac pobija osporeni akt iz razloga propisanih odredbom člana 10. tačka 1), 2) i 4) Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS). U tužbi se u bitnom navodi da se tužilac dana 31.1.2023. godine obratio tuženom sa zahtjev za pristup informacijama (u daljem tekstu: Zahtjev), da je tuženi odbio Zahtjev, da je protiv tog akta tužilac podnio tužbu, te da je ista presudom ovog suda broj 11 0 U 036163 24 U od 20.9.2024. godine uvažena i poništen pobijani akt. Dalje, navodi se da je dana 7.11.2024. godine tužilac primio prvostepeni akt, kojim je ponovo odbijen Zahtjev, te utvrđen izuzetak od objavljivanja uz obrazloženje da tražene informacije uključuju povjerljive komercijalne interese privrednog društva „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina. Dalje, navodi se da je tužilac protiv prvostepenog akta izjavio žalbu, da je ista odbijena osporenim aktom, da tuženi pogrešno tumači odredbu člana 20. Zakona o autorskim i srodnim pravima („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10 - u daljem tekstu: ZASP), jer je privredno društvo „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina platilo uslugu izrađivača dokumentacije i njegovu stručnost, a ne prenos imovinskih autorskih prava, kao i da mogućnost da dozvoli ili zabrani dostavljanje dokumentacije ima isključivo autor dokumentacije, shodno članu 44. ZASP. Dalje, navodi se da ZASP ne poznaje pojam „vlasnik autorskog djela“, te da nije postojala potreba da se tuženi i prvostepeni organ

obraćaju privrednom društvu „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina za mišljenje, ukoliko su smatrali da bi dostavljanjem dokumentacije bila povrijeđena autorska prava. Dalje, navodi se da je kod obraćanja privrednog društva „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina napravljen proceduralni propust koji se ogleda u kršenju odredbe člana 14. stav 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/01 - u daljem tekstu: ZSPI), jer tužiocu nikada nije dostavljeno obavještenje o pruženju roka od 15 dana i razlozima za produženje istog. Dalje, navodi se da je tuženi propustio da se izjasni o žalbenim navodima tužioca u vezi sa činjenicom da se prvostepeni akt direktno kosi sa rješenjem tuženog broj 05.04/053-388-3/22 od 12.9.2023. godine, jer je tim rješenjem tadašnjem podnosiocu zahtjeva odobren uvid u dokumentaciju koja je bila predmet zahtjeva, a isti je dobio primjerke situacionih karti koje je tražio u svom zahtjevu. Dalje, navodi se da je tuženi propustio da se izjasni o žalbenom navodu da iz prvostepenog akta ne proizilazi da se prvostepeni organ obratio fizičkim licima koja su navedena kao autori tražene dokumentacije. Dalje, navodi se da je u prvostepenim aktu i osporenom aktu zanemarena primjena člana 10. ZSPI, jer je tuženi bio dužan da povjerljive informacije izuzme, a dostavi ostatak dokumentacije. Dalje, navodi se da u prvostepenom i osporenom aktu nije dokazana navodna šteta koja bi mogla nastati objavljivanjem tražane dokumentacije. Dalje, predloženo je da ovaj sud uvaži tužbu i poništi osporeni akt u cijelosti, kao i da obaveže tuženog da nadoknadi tužiocu troškove upravnog spora na ime sudske takse na tužbu i presudu, u roku od 30 dana od dana donošenja presude, sa zakonskim zateznim kamatama, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Na zahtjev ovog suda, tuženi je dostavio spise predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu. U odgovoru na tužbu tuženi osporava navode tužbe i predlaže da sud odbije tužbu kao neosnovanu.

Ispitujući zakonitost osporenog akta u skladu sa odredbama člana 30. ZUS, a nakon što je razmotrio tužbu, spise predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa predmeta proizilazi da je tužilac dana 31.1.2023. godine podnio tuženom Zahtjev, u kojem je tražio dostavljanje: 1. Projekta detaljnih geoloških istraživanja istražnog područja „Jezero“ iz novembra 2021. godine; 2. primjerak Situacione karte istražnog prostora „Jezero“ sa ucrtanim granicama istražnog prostora i koordinatama graničnih prelomnih tačaka; 3. primjerak Situacione karte katastarskih čestica za bušotine V-1 i V-2, sa ucrtanim katastarskim parcelama i pozicijama istražnih bušotina; 4. Projekat detaljnih geoloških istraživanja na istražnom prostoru „Sinjakovo“, opštine Jezero, Mrkonjić Grad i Šipovo; 5. primjerak Situacione karte istražnog prostora „Sinjakovo“ sa ucrtanim granicama istražnog prostora i koordinatama graničnih prelomnih tačaka; 6. primjerak Situacione karte sa ucrtanim katastarskim parcelama i pozicijama istražnih radova. Dalje, proizilazi da je tuženi obavještenjem broj 05.04/053-48-1/23 od 2.2.2023. godine zatražio od privrednog društva „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina da se izjasni da li su informacije koje je tražio tužilac od tuženog povjerljive i da navede razloge za štetu koja bi proistakla objavljivanjem traženih informacija. Dalje, proizilazi da je navedeno privredno društvo odgovorilo tuženom dopisom broj I-45/23 od 9.2.2023. godine, u kojem navodi da je u traženoj dokumentaciji sadržana poslovna tajna tog privrednog društva, te da isto ima opravdanu sumnju da bi ustupanje informacija moglo da bude zloupotrebjeno od strane nesavjesnih držalaca i da proizvede značajnu materijalnu štetu. Dalje, proizilazi da je tuženi dana 22.2.2023. godine donio rješenje broj 05.04/053-48-3/23, kojim je odbilo zahtjev

tužioca za dostavljanje projektne dokumentacije i situacionih karata koje se odnose na detaljna geološka istraživanja na istražnim prostorima „Jezero“ i „Sinjakovo“, jer je utvrđeno da zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese nosioca prava na istraživanje „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina. Dalje, proizilazi da je protiv tog rješenja tužilac podnio tužbu, koja je presudom ovog suda broj 11 0 U 034079 23 U od 24.1.2024. godine uvažena, navedeno rješenje poništeno, pri čemu se u obrazloženju te presude navodi: da tuženi nije proveo ispitivanje javnog interesa u smislu člana 9. ZSPI; da je tuženi povrijedio odredbu člana 14. stav 3. tačka b) ZSPI, jer je obavijestio tužioca da se protiv pobijanog rješenja ne može izjaviti žalba, čime je povrijeđeno načelo dvostepenosti; da je tuženi pogrešno poučio tužioca da se žalbom može obratiti Ombudsmenu BiH, umjesto Ombudsmenu Republike Srpske. Dalje, proizilazi da je tuženi u izvršenju navedene presude donio rješenje broj 05.04/053-48-4/23 od 15.2.2024. godine, kojim je utvrđen izuzetak od objavljivanja informacija traženih Zahtjevom, jer uključuju povjerljive komercijalne interese privrednog društva „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina, te je odbijen Zahtjev. Dalje, proizilazi da je tužilac protiv navedenog rješenja podnio tužbu u upravnom sporu, koja je presudom ovog suda broj 11 0 U 036163 24 U od 20.9.2024. godine uvažena i poništeno osporeno rješenje, uz obrazloženje da je tuženi povrijedio načelo dvostepenosti. Dalje, proizilazi da je prvostepenim aktom utvrđen izuzetak od objavljivanja informacija traženih Zahtjevom, jer uključuju povjerljive komercijalne interese privrednog društva „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina, te je odbijen Zahtjev, pri čemu se tuženi pozvao na odredbu člana 7. ZSPI i odredbe članova 4, 10. i 20. ZASP i naveo da se tužiocu ne može odobriti dostavljanje tražene dokumentacije jer bi se time povrijedile navedene odredbe ZASP i stvorili uslovi da privredno društvo „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina podnese tužbu i zatraži naknadu štete zbog toga što je učinjeno dostupnim autorsko djelo bez saglasnosti vlasnika i autora djela. Dalje, proizilazi da je tužilac protiv prvostepenog akta izjavio žalbu, u kojoj navodi: da se prvostepeni akt direktno kosi sa rješenjem tuženog broj 05.04/053-388-3/22 od 12.9.2023. godine, jer je istim tadašnjem podnosiocu zahtjeva odobren uvid u dokumentaciju koja je bila predmet zahtjeva, da je isti dobio i primjerke istih situacionih karata, te da nije jasno zbog čega je tuženi u slučaju drugog podnosioca zahtjeva za pristup informacijama odobrio uvid u istu dokumentaciju koja sadrži poslovnu tajnu; da je prema članu 44. ZASP dozvoljeno saopštavati javnosti autorskih djela koja se pojavljuju kao sastavni dio tekućeg događaja o kojem se informiše javnost, dok je saopštavanje javnosti definisano odredbom člana 24. stav 1. tačka h) istog zakona, te da su u vrijeme podnošenja Zahtjeva predmetna geološka istraživanja bila tekući događaj koji se kontinuirano odvijao na terenu i o kome je javnost redovno izvještavala; da iz prvostepenog akta ne proizilazi da se prvostepeni organ obratio fizičkim licima koja su navedena kao autori tražene dokumentacije, te da je isti bio dužan da od njih zatraži mišljenje, a ne od privrednog društva „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina, jer ZASP ne spominje vlasnika autorskog djela; da zbog činjenice da privredno društvo „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina nije autor tražene dokumentacije isto nema aktivnu legitimaciju za podnošenje tužbe za naknadu štete; da iz prvostepenog akta ne proizilazi nikakav dokaz o šteti koja bi realno mogla nastati dostavljanjem tražene dokumentacije. Dalje, proizilazi da je tuženi dana 26.11.2024. godine donio osporeni akt, u čijem obrazloženju se navodi: da je prvostepeni organ u skladu sa članom 7. ZSPI zatražio od privrednog društva „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina da se izjasni da li pristup traženim informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane; da je navedeno privredno društvo finansiralo izradu tražene dokumentacije, čime je steklo pravo da iskorišćava istu; da se iz traženih projekata vidi da su autori iste izradili za potrebe navedenog privrednog društva, zbog čega se može smatrati da je izjašnjenje zatraženo u skladu sa Zakonom; da se privredno društvo „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina izjasnilo da je u

traženoj dokumentaciji sadržana poslovna tajna čijim saopštavanjem bi istom bila nanesena šteta; da dostavljanje tražene dokumentacije nije opravdano javnim interesom; da je izuzetak od objavljivanja tražene dokumentacije utvrđen u skladu sa odredbom člana 14. stav 3. ZSPI.

Osporeni akt nije pravilan i zakonit.

Osnovano tužilac u tužbi navodi da je tuženi povrijedio odredbu člana 230. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18). Naime, prema toj odredbi u obrazloženju drugostepenog akta moraju se ocijeniti svi navodi žalbe. To znači da je organ koji odlučuje o žalbi dužan da pojedinačno ocijeni da li su žalbeni navodi osnovani ili ne, te da iznese jasne i argumentovane razloge u pogledu istih. Ako se sadržaj žalbe izjavljene protiv prvostepenog akta dovede u vezi sa obrazloženjem osporenog akta, može se zaključiti da tuženi uopšte nije odgovorio na sljedeće žalbene navode: da se prvostepeni akt direktno kosi sa rješenjem tuženog broj 05.04/053-388-3/22 od 12.9.2023. godine; da je prema članu 44. ZASP dozvoljeno saopštavati javnosti autorskih djela koja se pojavljuju kao sastavni dio tekućeg događaja o kojem se informiše javnost; da iz prvostepenog akta ne proizilazi nikakav dokaz o šteti koja bi realno mogla nastati dostavljanjem tražene dokumentacije.

Dalje, ovaj sud ukazuje da je javni organ obavezan, i to prije nego što odbije zahtjev za pristup informacijama, da utvrdi da li tražena informacija predstavlja izuzetak u smislu odredaba članova 6, 7. i 8. ZSPI. Tuženi je u obrazloženju osporenog akta naveo da dostavljanje tražene dokumentacije nije opravdano javnim interesom, pri čemu isti nije dao bilo kakvo obrazloženje za zauzimanje takvog stava. Shodno tome, ima se smatrati da tuženi u ovom slučaju suštinski nije ni proveo test javnog interesa, a koji podrazumijeva da se postojanje javnog interesa razmotri u kontekstu okolnosti (ali se ne ograničavajući na iste) navedenim u odredbi člana 9. stav 2. ZSPI. Ovaj sud napominje da iako povjerljive komercijalne informacije i druge zakonom zaštićene vrijednosti mogu biti osnov za uskraćivanje davanja određenih informacija, javni organ, provodeći test javnog interesa, mora utvrditi da li to uskraćivanje ima prevagu nad interesom javnosti i da li je veća šteta ako javnost ne bude upoznata sa tim informacijama, od štete koju bi eventualno trpila lica na koja se te informacije odnose.

Odredbama člana 25. ZSPI definisan je odnos tog zakona i drugih zakona, a iz istih proizilazi da se prava i obaveze koje propisuje ZSPI ne mogu ograničavati odredbama drugih zakona. Navedeno se odnosi i na ZASP, pri čemu je bitno dodati da odredbe tog zakona štite autora, a koje svojstvo u predmetnom slučaju se ne može pripisati privrednom društvu „SNK Metali“ d.o.o. Bijeljina. Osim toga, odredba člana 44. stav 1. tačka a) ZASP dopušta reprodukciju autorskih djela koja se pojavljuju kao sastavni dio tekućeg događaja o kojem se informiše javnost.

Imajući u vidu navedeno, ovaj sud smatra da su osporenim aktom ostvareni razlozi iz odredbe člana 10. tačka 2) i 4) ZUS, zbog čega je tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, a na osnovu ovlašćenja iz odredaba člana 31. stav 1. i 2. istog zakona.

U smislu odredbe člana 50. ZUS, tuženi je dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove presude, donese novi upravni akt, uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe ovog suda u pogledu postupka.

Uzimajući u obzir odredbe članova 48, 49. stav 4. i 49a. stav 1. ZUS, odredbe članova 387. stav 1. i 396. stav 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24) i tarifne brojeve 22. tačka 1. i 23. tačka 2) Taksene tarife iz Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 73/08, 49/09, 67/13, 63/14, 66/88 i 67/20), ovaj sud nalazi da tužiocu pripada pravo na naknadu troškova upravnog spora koji se odnose na sudske takse (sudska taksa na tužbu u iznosu od 100,00 KM i sudska taksa na presudu u iznosu od 100,00 KM). Tužiocu na dosuđeni iznos naknade troškova upravnog spora pripada zakonska zatezna kamata počev od dana donošenja ove presude pa do isplate, shodno odredbi člana 277. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 19/93, 3/96, 39/03 i 74/04).

Zapisničar
Vesna Malešević

Sudija
Igor Marić